

Гавкалова Наталія Леонідівна

*Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
професор, доктор економічних наук, завідувач кафедри державного
управління, публічного адміністрування та регіональної економіки*

Антонович Алла Олександрівна

*Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
слухач магістратури державної служби*

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЄДИНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИЙОМУ ГРОМАДЯН В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Соціальний захист населення є комплексом економічних, соціальних та правових заходів і сукупністю інститутів, що забезпечують усім громадянам країни рівні можливості для підтримання певного рівня життя, а також підтримку окремих соціальних груп населення. Це комплекс законодавчо закріплених гарантій, що протидіють дестабілізуючим факторам. Стаття 46 Конституції України визначає право особи на соціальний захист за рахунок бюджетних коштів. Цей вид соціального забезпечення отримав назву «державна соціальна допомога». Соціальна допомога за своєю суттю є адресною, тому що надається лише тим, хто її потребує. Через соціальну допомогу соціальний захист виконує свою лікувальну та реабілітаційну функцію.

До вітчизняних дослідників, що займаються цією тематикою відносяться: І. Ю. Хомич, С. І. Бичков, О. П. Сахарук, М. М. Деліні, А. А. Халецька, О. А. Дегтяр та інші. Метою дослідження є визначення умов та організаційного порядку надання певним категоріям населення соціальних послуг за принципом «єдиного вікна».

Державне соціальне забезпечення є складовою системи соціального захисту і виконує функцію нагромадження та розподілу коштів соціального захисту, призначених на соціальну допомогу, виплати по соціальному

страхуванню тощо. Соціальне забезпечення включає пенсії й різного роду допомоги. Таким чином, під соціальним забезпеченням розуміють заходи матеріальної підтримки особи та сім'ї з боку держави і суспільства. До системи соціального захисту слід віднести також соціальні нормативи – гарантовані державою мінімальні рівні винагороди за працю, стипендіального та соціального забезпечення [1].

У широкому розумінні соціальний захист становить зміст соціальної функції держави і є системою економічних, юридичних, організаційних заходів щодо забезпечення основних соціальних прав людини і громадянина в державі. У такому разі йдеться про всі заходи держави, спрямовані на забезпечення її соціальної функції [2, с. 15].

Уряд України з метою створення сучасної системи соціального захисту населення, підвищення ефективності надання державної підтримки шляхом спрощення процедури її призначення ініціював здійснення спільного з Світовим банком Проекту «Удосконалення системи соціальної допомоги в Україні». Було розроблено стандартну модель надання соціальної допомоги на місцевому рівні, що базується на застосуванні єдиної технології прийому громадян із призначенням усіх видів соціальної допомоги за однією заявою та на підставі одного пакету документів.

Метою проекту було підвищення ефективності системи соціальної допомоги в Україні шляхом посилення адресності та спрощення процедури її надання. У рамках реалізації проекту в усіх місцевих підрозділах управлінь соціального захисту населення запроваджено стандартну модель надання соціальної допомоги, яка базується на застосуванні єдиної технології прийому громадян, що звертаються за призначенням усіх видів соціальних допомог, що дало можливість скоротити час необхідний для оформлення документів та оптимізувати роботу спеціалістів. Тобто надання допомоги на підставі єдиної заяви та єдиного пакету документів із відповідним за-

провадженням нового інтегрованого програмного забезпечення та технічного оснащення.

В управліннях соціального захисту населення здійснено об'єднання відділу субсидій з відділом державних соціальних допомог, внаслідок чого створено відділ грошових виплат і компенсацій, який складається з сектору прийому громадян та сектору прийняття рішень. Спеціалісти сектору прийому визначають право громадян на призначення державних соціальних допомог, надають консультації з різних питань соціального захисту та надають допомогу в заповненні заяв і декларацій. Сектор прийняття рішень забезпечує обробку прийнятих заяв та документів, формує бази даних отримувачів допомог тощо.

Таким чином, приймальня громадян – це основна ланка системи соціального обслуговування населення. До обов'язків спеціалістів, які здійснюватимуть прийом громадян, входить консультування громадян з питань надання соціальної підтримки, ознайомлення з порядком оформлення необхідних документів, заяв, декларацій, умовами отримання соціальної підтримки, переліком необхідних документів, які мають підтвердити ті чи інші відомості, проведення співбесіди із заявниками, визначення потреб сім'ї в інших видах допомоги, прийом заяви з необхідними документами, попереднє визначення права на соціальну підтримку.

Література

1. Бичков С. І. Теоретичні аспекти формування системи соціального захисту населення / С. І. Бичков // Державне управління : теорія та практика. Електронне наукове фахове видання. – 2006. – № 1 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/dutp/2006-1/txts/SOCIALNA/06bsiszn.pdf>.
2. Болотіна Н. Б. Право соціального захисту: становлення і розвиток в Україні / Н. Б. Болотіна. – К. : Знання, 2005. – 381 с.